

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΣΕΡΡΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΠΟΥΜΠΑ ΣΤΗΝ «Επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές – Ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413, Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1405 και μερική ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 – Ρυθμίσεις για την αγορά ενέργειας – Πολεοδομικές ρυθμίσεις – Διατάξεις περιβαλλοντικής και δασικής προστασίας – Ρυθμίσεις για την οργάνωση και την επαρκή στελέχωση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λοιπών φορέων εποπτείας του». (1^η Συνεδρίαση)

Σας ευχαριστώ θερμά κύριε Πρόεδρε.Κύριε Υπουργέ, για ακόμη μία φορά έχετε ένα νομοσχέδιο ξέρετε για το αύριο αυτής της χώρας, γιατί το περιβάλλον αυτό αποτελεί.Και δεν πρέπει σε πολλές περιπτώσεις να παίζουμε με το περιβάλλον, να παίζουμε με τη φωτιά.Περιβάλλον είναι μια παρατήρηση. Αυτό λένε κάποιοι ειδικοί.Και τι σημαίνει αυτό;Όταν αυτή τη στιγμή έχουμε πολλές παράνομες κατασκευές σε περιοχές υψίστου φυσικού κάλλους, προστατευόμενες είτε από τη συνθήκη Natura είτε από τη συνθήκη Ramsar και οποιεσδήποτε άλλες συνθήκες. Από τη στιγμή που η χώρα δεν έχει εκπονήσει ακόμη ξέρετε δασικούς χάρτες, θα υπάρχει μια ανεξέλεγκτη κατάσταση. Βλέπουμε τι γίνεται με την αλλοίωση του αιγιαλού λόγω αμμοβολών και λόγω καταπάτησης των ακτών. Τι γίνεται με κάποια σπίτια που εμφανίζονται μέσα σε δασικές περιοχές.Αλλά αυτό το οποίο λένε πέρα από τις περιβαλλοντικές οργανώσεις διαβάζοντας προσεκτικά και την Αντιπρόεδρο του Επιμελητηρίου Περιβάλλοντος, την κυρία Καραμανώφ, είναι το θέμα ότι ο πολίτης ούτε δικαστικά θα μπορεί να προσφύγει γιατί είναι απλές κανονιστικές ρυθμίσεις, αλλά το θέμα είναι ότι θα αλλοιωθούν περιοχές με άλλοθι ότι πρέπει να υπάρχει μία θα λέγαμε τακτοποίηση για πάνω από χίλιους οικισμούς στην Ελλάδα που είναι μέσα σε προστατευόμενες περιοχές αλλά αυτό δεν αποτελεί θα λέγαμε τη δικαιολογία για να μπούμε σε περιοχές προστασίας Natura λέγοντας ότι θα οικοδομηθεί το 20% και ότι θα είναι προστατευόμενες και λοιπά κλπ.. Εδώ, ήδη αυτή τη στιγμή σε περιοχές οι οποίες πριν καεί ένα δάσος είχαν πάρει άδεια μετά από την πυρκαγιά ενός δάσους δεν κηρύσσονται αναδασωτέες. Και αντιλαμβάνεστε αυτό τι κινδύνους μπορεί να επιφέρει μελλοντικά για να αλλοιώσει πραγματικά το χάρτη της Ελλάδας από πλευράς φυσικού κάλλους.Γενικότερα της οικολογικής ισορροπίας, πανίδας και χλωρίδας, αλλά και γεωλογικά ακόμη να αλλοιώσει τη χώρα.

Σε ότι αφορά τα αιολικά πάρκα, σε ό τι αφορά λοιπόν τις προστατευόμενες περιοχές, υπάρχουν πολλά ερωτήματα.Μέσα σε ένα νομοσχέδιο - το είπαν και συνάδελφοι - με πάνω από 600 σχόλια τα οποία έπρεπε να διερευνηθούν και να αποδοθούν στην πραγματική τους διάσταση, διότι εδώ γεννάται το ερώτημα ποιος θα ελέγχει ποιον. Για μία ακόμη φορά υπάρχει μία κρεοντική θα λέγαμε διάταξη σε υπερεξουσίες και αυτά βέβαια θα έχουμε την ευκαιρία να τα αιτιολογήσουμε και κατ'άρθρον.

Ερωτάται η κυβέρνηση, ποιος πραγματικά ελέγχει τον ελεγκτή;Ορίζεται ένας εκπρόσωπος με υπερεξουσίες ο οποίος θα διαχειρίζεται μετρήσεις σε ότι αφορά τώρα την ενέργεια, που θα επιμερίζεται την ενέργεια, θα καθορίζει τάσεις κατά το δοκούν. Πώς διασφαλίζεται ότι ο μικρός έλληνας παραγωγός δεν θα πέσει θύμα εκβιασμού, δεν θα πέσει θύμα αυθαιρεσίας από τον ισχυρό της ομάδας που θα κάνει κουμάντο στο ιδιωτικό δίκτυο;Και αφορά τον ΑΔΜΗΕ και τον ΔΕΔΔΗΕ που εδώ υπάρχει ένας αποκλεισμός όπου παραχωρείται την ευθύνη κρίσιμων υποδομών σε ιδιώτες. Και τι θα συμβεί αν αύριο για παράδειγμα υπάρξει μια βλάβη, μία δολιοφθορά, σε αυτά τα δίκτυα που συνδέονται με το εθνικό σύστημα. Ποιος θα πληρώσει τα σπασμένα; Ποιος θα πληρώσει το μάρμαρο, τη νύφη που λέει ο ελληνικός λαός ή ο ανώνυμος ιδιώτης;Άρα, λοιπόν, είναι επικίνδυνο να αφοπλίζουμε τέτοιους φορείς για να μπει μέσα στον έλεγχο ενός ιδιώτη.Και αντιδρούμε σε αυτό, διότι ξέρετε η ενέργεια ως εθνικό προϊόν που πρέπει να είναι για τον μέσο Έλληνα πολίτη έχει μετατραπεί σε ένα στείρο κερδοσκοπικό χρηματιστηριακό προϊόν.Και σε αυτό οι ευθύνες είναι γνωστές.Άρα, λοιπόν, εδώ τώρα, ελλοχεύει ο κίνδυνος, ο ελεγκτής πραγματικά να έχει μία υπερεξουσία.Αφοπλισμός ΑΔΜΗΕ και ΔΕΔΔΗΕ και στα χέρια καθαρά ιδιωτικών συμφερόντων.

Στο θέμα των αιολικών πάρκων για παράδειγμα βλέποντας το άρθρο 76, δημιουργείται ένα εύλογο ερώτημα, για το κατά πόσο υπάρχει μια πραγματική ανεξαρτησία στην παραγωγή των δεδομένων ή αν ο ίδιος μηχανισμός σχεδιάζει, μετρά και τελικά τεκμηριώνει τη σκοπιμότητα των έργων. Επιπλέον, δεν είναι ξεκάθαρο πως διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα αυτά θα είναι πλήρως ανοικτά ελέγξιμα και διαθέσιμα σε τρίτους.Δηλαδή επιστημονική κοινότητα, τοπικές κοινωνίες και ανεξάρτητους φορείς, ώστε να μην υπάρχει ένα μονοπώλιο πληροφορίας από τον ίδιο του φορέα ανάπτυξης.

**(Συνέχεια ομιλίας Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ-ΚΥΡΙΑΚΟΣ
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ», κυρίου Κωνσταντίνου Μπούμπα)**

Προκύπτουν βασικά ερωτήματα προς την Κυβέρνηση.

Πρώτον πώς αποφεύγεται η σύγκρουση συμφέροντος όταν ο φορέας ανάπτυξης συμμετέχει στην παραγωγή δεδομένων του έργου;

Δεύτερον, θα υπάρχει ανεξάρτητος έλεγχος της ποιότητας και της εγκυρότητας των μετρήσεων; Εδώ είναι το ζητούμενο.

Τρίτον, θα έχουν πρόσβαση τρίτοι φορείς στα δεδομένα ή θα παραμείνουν εσωτερικά στο επενδυτικό σχήμα;

Τέταρτον και τελικά πρόκειται για ένα μοντέλο επιτάχυνσης επενδύσεων ή για ένα μοντέλο συγκέντρωσης ελέγχου σε ένα κεντρικό μηχανισμό;

Όλα αυτά μπαίνουν σε σκέψεις σε ό,τι αφορά ποιος θα κάνει τον έλεγχο, ποιος θα κάνει τη διαχείριση και ποιος θα έχει πρόσβαση;

Έτσι λοιπόν αυτό το υπό εξέταση σχέδιο νόμου παρουσιάζεται ως μία συνολική μεταρρύθμιση για την ενίσχυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την προώθηση της αυτοκατανάλωσης και τη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς.

Πίσω όμως από αυτή τη γενική κατεύθυνση ανακύπτει ένα κρίσιμο ερώτημα που διαπερνά σχεδόν κάθε διάταξη, το τι αλλάζει ουσιαστικά για τον πολίτη και την κοινωνία; Πρόκειται για μία πραγματική τομή ή για μια τεχνική αναδιάταξης του πλαισίου που αφήνει ανέγγιχτα τα βασικά προβλήματα;

Σε ό,τι αφορά αυτό που η Κυβέρνηση ευαγγελίζεται για την ενίσχυση και τον εκσυγχρονισμό αλλά σε ποιόν τελικά κατευθύνονται αυτές οι αλλαγές; Βλέπει ο μέσος καταναλωτής μείωση στο κόστος ενέργειας; Όχι. Αποκτά ουσιαστική δυνατότητα συμμετοχής στην παραγωγή ή παραμένει ένας θεατής σε μια αγορά που γίνεται ολοένα πιο σύνθετη, πιο συγκεντρωτική, αποκτά, το ξέρουν τοις πάσει, αυτό το καιροσκοπικό και κερδοσκοπικό καρτέλ σε βάρος των νοικοκυριών.

Κάποτε είχαμε αυτό το ευάλωτο κοινωνικό τιμολόγιο, το οποίο ήταν πιο κοινωνικό όταν ακόμη δεν είχαμε αυτό το καρτέλ, για να προστατεύσει κάποια κοινωνικά στρώματα που είχαν πραγματική ανάγκη.

Τώρα τι αλλάζει λοιπόν για τον μικρό παραγωγό, τι αλλάζει για τον απλό πολίτη, που δεν ανήκει σε τέτοιες δομές;

Ακόμη έρχονται έντονα ερωτήματα που προκύπτουν από την προτεραιοποίηση συγκεκριμένων αιτήσεων και σχημάτων. Γιατί δημιουργούνται διακριτικές κατηγορίες πρόσβασης στο δίκτυο; Με ποια κριτήρια; Κάποιοι προηγούνται, διασφαλίζεται πραγματικά η ισονομία ή εγκαθιδρύεται ένα σύστημα επιλεκτικών ευκαιριών;

Δυνατότητα συγχωνεύσεων και ενίσχυσης συγκεκριμένων ενεργειακών κοινοτήτων, ενισχύει την ανησυχία ότι οθεσμός αντί να παραμείνει κοινωνικός ενδέχεται να εξελιχθεί σε έναν μηχανισμό αυτό που λέμε «συγκέντρωσης ισχύος».

Ποιος εγγυάται ότι δεν δημιουργούνται ισχυρά σχήματα με προνομιακή μεταχείριση; Αυτό είναι το ζητούμενο.

Ότι πάνω από όλα πρέπει να κρατήσουμε έναν κοινωνικό χαρακτήρα, για τον άνθρωπο, για τον μέσο πολίτη.

Η δομή τώρα του νομοσχεδίου, αποκαλύπτει μια έντονη τάση όπως είπαμε «συγκέντρωσης εξουσίας». Πολλά κρίσιμα ζητήματα από τα όρια ισχύος μέχρι τις διαδικασίες και τις αποζημιώσεις, μεταφέρονται καθαρά με υπουργικές αποφάσεις. Γιατί απουσιάζουν σαφείς και δεσμευτικοί κανόνες μέσα στον ίδιο τον νόμο; Μήπως δημιουργείται σκόπιμα ένα ευέλικτο αλλά ασαφές πλαίσιο όπου οι βασικές επιλογές θα καθορίζονται εκ των υστέρων; Ποιος ελέγχει αυτές τις αποφάσεις; Υπάρχει επαρκής κοινοβουλευτική λογοδοσία ή μεταφέρει την ουσία της πολιτικής εκτός θεσμικού ελέγχου;

Προβληματική αναδεικνύεται και στο ζήτημα τώρα του κόστους. Σε πολλές περιπτώσεις όπως στις αποζημιώσεις λόγω καθυστερήσεων ή στις χρεώσεις υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, το βάρος φαίνεται να μετακυλιέται τελικά στον καταναλωτή, γιατί ο πολίτης να καλείται να καλύψει δυσλειτουργίες του συστήματος; Για ποιο λόγο; Γιατί η κοινωνική πολιτική να χρηματοδοτείται μέσα από τους λογαριασμούς ενέργειας και όχι απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό; Ακόμη και τα μέτρα ανακούφισης εμφανίζονται περιορισμένα και υπό όρους, είναι αυτά επαρκή για τις πραγματικές ανάγκες των νοικοκυριών ή απλώς λειτουργούν ως μερικές διορθώσεις χωρίς να αγγίζουν τη ρίζα του προβλήματος, δηλαδή το υψηλό κόστος ενέργειας; Όλα αυτά μας προβληματίζουν.

Ταυτόχρονα, η έμφαση που δίνεται σε μεγάλης κλίμακας έργα ιδίως για παράδειγμα στον τομέα της αποθήκευσης, δημιουργεί αυτή τη στιγμή την εικόνα μιας αγοράς δύο ταχυτήτων. Γιατί τα μεγάλα έργα απολαμβάνουν μεγαλύτερη ευελιξία και ευνοϊκότερες προθεσμίες; Τι προβλέπεται για μικρότερες αποκεντρωμένες λύσεις; Υπάρχει πραγματική στρατηγική ενίσχυσης της διασποράς της παραγωγής ή προωθείται ένα πιο συγκεντρωτικό μοντέλο;

Δυνατότητα παρατάσεων, διευκολύνσεων, ειδικών ρυθμίσεων για συγκεκριμένες κατηγορίες έργων, εντείνει το ερώτημα για το αν υπάρχει ίση μεταχείριση σε ένα σύστημα που ευνοεί όσους έχουν ήδη ισχυρή θέση στην αγορά;

Σε πολλά σημεία το νομοσχέδιο δίνει έμφαση στη διαδικασία και όχι στο αποτέλεσμα. Ρυθμίζονται λεπτομερώς δηλώσεις, άδειες, διοικητικά βήματα αλλά λιγότερο ξεκάθαρα αποτυπώνεται το τελικό όφελος.

Δημιουργείται ένα πιο αποδοτικό ενεργειακό σύστημα ή απλώς ένα πιο σύνθετο γραφειοκρατικό πλαίσιο. Αυτό είναι το ερώτημα. Ενισχύεται η παραγωγή και η διαθεσιμότητα ενέργειας ή αναδιανέμονται δικαιώματα και δυνατότητες μεταξύ συγκεκριμένων παικτών;

Ένα σχέδιο νόμου που αφήνει την αίσθηση μιας εκτεταμένης τεχνικής αναδιάρθρωσης χωρίς σαφή κοινωνικό προσανατολισμό.

Ενσωματώνει ευρωπαϊκές οδηγίες, εισάγει νέους μηχανισμούς, προσαρμόζει διαδικασίες, αλλά το βασικό ερώτημα που παραμένει είναι αναπάντητο. Βελτιώνεται ουσιαστικά η θέση του πολίτη στην ενεργειακή αγορά ή απλώς αναδιαμορφώνεται ένα ήδη άνισο πεδίο; Είναι μια ρύθμιση υπέρ της κοινωνίας ή ένα πλαίσιο που πίσω από την τεχνική του πολυπλοκότητα εξυπηρετεί συγκεκριμένες δομές και συμφέροντα;

Ζητήματα τα οποία αφορούν την κοινωνία, γι' αυτό μέσα στα 600 αυτά σχόλια, όπως και από το Σύλλογο που ζητήσαμε και όπως και από τους άλλους εδώ, κύριε Υπουργέ, από την Πάρο, οι Παριανοί αντιδρούν και ξέρετε για μία ακόμη φορά, δεν λαμβάνουμε υπόψη τις τοπικές κοινωνίες που βιώνουν το πρόβλημα για τον Πολυχώρο εκεί της Πάρου.

Υπάρχουν ανησυχίες. Τα στατιστικά δεν είναι καθόλου καλά από τη δεκαετία ακόμη του '80 για τις αναδασωτέες περιοχές. Έχουν καεί μόνο τη δεκαετία τότε ενθουμούμαι σε κάτι στατιστικά από τα 100.000 στρέμματα καμένου δάσους στο λεκανοπέδιο της Αττικής ανακηρύχθηκαν αναδασωτέα περίπου στις 11.000.

Όταν λοιπόν δεν έχουμε ένα παρελθόν έντιμο απέναντι στο περιβάλλον και ανοίγουμε τον ασκό του Αιόλου με τις περιοχές NATURA περί αυτού του 20% γιατί κάποιες πόλεις έχουν πρόβλημα όπως διαβάζω μέσα, Ναύπλιο, Γιάννενα κ.λπ..

Είναι θα λέγαμε πραγματικά πολύ επικίνδυνο και από τη στιγμή που συνάμα δεν έχουμε ούτε δασικούς χάρτες, εδώ με την επέκταση οικιστικού σχεδιασμού, ελλοχεύει ο κίνδυνος να αλλοιωθεί ο αρχιτεκτονικός παραδοσιακός χαρακτήρας σε χωριά της Ηπείρου. Για παράδειγμα στα Ζαγοροχώρια όπου το ένα χωριό με την επέκταση μπορεί να ενωθεί με το άλλο.

Και που πάει το φυσικό κάλλος της περιοχής; Έχουμε και αυτή την «πρεμούρα», να έχουμε γεμίσει ανεμογεννήτριες, φωτοβολταϊκά στη Χώρα και όσοι ταξιδεύετε και πολλοί ταξιδεύετε με αεροπλάνο στον εσωτερικό εναέριο χώρο, θα δείτε ότι έχει αλλάξει άρδην όλο το τοπίο στη νησιωτική και στην ηπειρωτική Ελλάδα πάνω από περιοχές της Εύβοιας, περιοχές της Μαγνησίας, περιοχές των Σποράδων και ούτω καθεξής.

Άρα λοιπόν εδώ μιλάμε για αντιδράσεις ανθρώπων με εύλογα αυτή τη στιγμή ερωτηματικά.

Αυτό το σύνολο των ανωτέρω διατάξεων που αποτυπώνει μια πολιτική συνεχών, όπως είπαμε, αποσπασματικών ρυθμίσεων.

Στις πολεοδομικές ρυθμίσεις τώρα διαπιστώνεται μια επικίνδυνη τάση αποδυνάμωσης αυτού που λέμε του «χωροταξικού σχεδιασμού». Εξαιρέσεις, παρεκκλίσεις και ειδικές ρυθμίσεις για συγκεκριμένες περιοχές όπως ο Υμηττός ή η Πάτμος, δημιουργούν ένα καθεστώς άνισης εφαρμογής του νόμου. Δεν υπάρχει δηλαδή, όπως το βλέπουμε, ένας ενιαίος συνεκτικός σχεδιασμός, να προωθηθεί μια λογική κατά περίπτωση ρυθμίσεων που αφήνει περιθώρια για πελατειακές παρεμβάσεις.

Εξυπηρέτηση συμφερόντων. Αυτό βλέπουμε. Η συνεχής παράταση προθεσμιών είτε για μετεγκαταστάσεις υπηρεσιών είτε για «σχέδια ανθεκτικότητας» αποδεικνύει αυτή την αδυναμία του Κράτους να υλοποιήσει έγκαιρα τις ίδιες του τις δεσμεύσεις.

Στις δασικές ρυθμίσεις, η εικόνα είναι ακόμη πιο ανησυχητική. Αυτό που λέμε αντί για ενίσχυση και προστασία των δασών, βλέπουμε μια συστηματική προσπάθεια τακτοποίησης αυθαιρέτων καταστάσεων.

Σίγουρα πρέπει να δούμε κάποιες περιπτώσεις, αλλά εδώ μαζί με τα ξερά θα καούν και τα χλωρά. Αυτό είναι αλήθεια, αλλά δεν παίζουμε με περιοχές προστατευόμενες υψίστης εθνικής σημασίας και φυσικού κάλλους.

Δίδονται παρατάσεις μέχρι το 2027, αναστολές κατεδαφίσεων, νομιμοποίηση εγκαταστάσεων χωρίς άδειες. Όλα αυτά συνθέτουν ένα πλαίσιο που επιβραβεύει την ανομία.

Η έννοια της δασικής προστασίας αποδυναμώνεται στην πράξη, μετατρέπεται σε μια διαπραγματεύσιμη υποχρέωση και όχι για μια αδιαπραγμάτευτη αρχή.

Προβληματική είναι η διαχείριση λοιπόν των δασικών χαρτών γενικότερα και των συναλλαγών ακινήτων.

Δεν ενισχύεται η ασφάλεια δικαίου, εισάγεται ένα σύνθετο και ασταθές σύστημα, με εξαιρέσεις, υπεύθυνες δηλώσεις και διαρκείς δυνατότητες αναμόρφωσης.

Έχουμε λοιπόν γραφειοκρατία, ανασφάλεια για πολίτες και επαγγελματίες και ένας αυξημένος κίνδυνος λαθών ή καταχρήσεων.

Το Κράτος φαίνεται να αποσύρεται από έναν ουσιαστικό έλεγχο και να μεταθέτει την ευθύνη σε ιδιώτες. Αυτό είναι τώρα το ζητούμενο.

Για μία ακόμη φορά μετακυλούνται ευθύνες σε ιδιώτες.

Στις περιβαλλοντικές ρυθμίσεις και ειδικά στο πλαίσιο των περιοχών Natura 2000, κρίσιμη κατάσταση. Διακηρύσσεται η προστασία της βιοποικιλότητας, στην πράξη ανοίγουν παράθυρα για παρεμβάσεις ακόμη και για πολεοδόμηση υπό προϋποθέσεις.

(Συνέχεια ομιλίας κυρίου Κωνσταντίνου Μπούμπα, Ειδικού Αγορητή της Κ.Ο.
«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ - ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ»)

Η δυνατότητα αξιοποίησης μέχρι και 20% - αυτό που έλεγα στην αρχή - σε ζώνες προστασίας αποτελεί μία σαφή υποχώρηση από την Αρχή της Αυστηρής Προστασίας, η υπερβολική εξάρτηση από μελλοντικά προεδρικά διατάγματα που μελέτησε και μεταφέρει την ουσία της προστασίας εκτός του νομού και αφήνει - όπως είπαμε - χώρο για πολιτικές πιέσεις.

Εν κατακλείδι, κοιτάξτε, από τη στιγμή που η Κυβέρνηση, όπως διαμηνύει, όπως ευαγγελίζεται και ο κ. Πρωθυπουργός, ο κ. Μητσοτάκης, να μιλάει για «κλιματική αλλαγή», να μιλάει για «πράσινη μετάβαση», να μιλάει για όλη αυτή την εναρμόνιση με τις νέες κλιματολογικές συνθήκες, από τη μία να αλλάζει όλο το αρχιτεκτονικό τοπίο και το μικροκλίμα μιας περιοχής με τα περιβόητα αιολικά πάρκα, με τις ανεμογεννήτριες, με τα φωτοβολταϊκά, από την άλλη να μιλάει για «προστασία του περιβάλλοντος», γιατί «κόπτεται ότι είναι ευαίσθητος» και ότι «πρέπει να εναρμονιστούμε» και να κλείσουμε και κλείσαμε τους λιγνίτες, για να έχουμε ένα περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Από την άλλη είναι πολύ οξύμωρο και τραγικό, να έρχεται τέτοιο νομοσχέδιο επί της δικής του Κυβέρνησης που να προωθεί και να «ανοίγει τον ασκό του Αιόλου» μέσα σε περιοχές προστατευόμενες. Αυτό δε συνάδει, είναι οξύμωρο, είναι αντίθετο, από τη μία αλλά να λες ότι «είσαι ευαίσθητος» και από την άλλη να προωθείς τέτοια νομοσχέδια.

Θέλει προσοχή, διότι το περιβάλλον είναι κληροδότημα από τις επόμενες γενιές και μπορεί να αλλάξει άρδην όλος ο χαρακτήρας μιας ολόκληρης περιοχής με επιπτώσεις, οι οποίες μετά θα είναι οδυνηρές και είπαμε ότι έχουμε τέτοια αποτελέσματα από αυθαιρεσίες αιγιαλού, καταπάτηση δασικών περιοχών, προστατευόμενων περιοχών και αντί να θέσουμε νόμους για μια ευταξία, για μια νομιμότητα με ένα αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο, αφήνουμε έωλα πάρα πολλά ζητήματα και αυτό μας εγείρει ερωτηματικά, υποψίες. Άλλα πράγματα μπορεί να γίνουν από αμέλεια - να πάρουμε και την καλή πρόθεση - αλλά, εμείς, αυτό βλέπουμε, αν θέλουμε να στηρίξουμε σε στέρεες βάσεις αυτό που λέγεται «προστασία του σπιτιού μας». Ποιο είναι το σπίτι μας; Ποια είναι η χώρα μας; Το περιβάλλον. Το περιβάλλον που μας περιβάλλει - όπως λέει και η λέξη - και είναι αυτό, το οποίο μας δημιούργησε.

Σας ευχαριστώ, κ. Πρόεδρε. Θα τοποθετηθούμε, βέβαια, αναλυτικά και στις επόμενες συνεδριάσεις κατά άρθρον. Ευχαριστώ.